

Neerl. 10 (olim 20). REGELS VOOR DE KOSTERES VAN HET GROOT BEGIJNHOF TE LEUVEN. – Leuven, Groot Begijnhof⁶⁰, 1549.

INHOUD. – [F. 1r] *Dit es voer die costerssen Ende es die fundatie van Sinte Martha.* [F. 2r] *Dit es die fundatie die ghefundeert es te louen opt grootbagijnhof. alle iare op den dach der eerweerdigher maeght ende herberghinne gods sinte Martha. iaerlijcx comende op sinte Lucas auent in octobri. al.* Inden iersten so sullen die costerssen teghen sinte martha dach den welcken compt op sinte Lucas auent. den outaer van sinte martha bij dat heijlichgraf teseghen ende chieren. ghelijck dat die maniere es van doene den outaer daert feest es. ende sullen hebben voerha- [F. 2v] *ren erbeijt ende loon elck eenen stuijuer. al.* Ten tweetsten so salmen op sinte martha dach twee missen lesen. die eene na die andere. van sinte martha op haren outaer bij dat heijlich graf. ter intentien ende mejninghen vanden ghenen diese ghefundeert hebben. Ende die ouercostersse salt twee priesters te voren segghen. so dat die ierste priester hem bereijden sal om des morphens te ses vren oft wat eer. die ierste misse van sinte martha te lesene. ende die tweetste priester ter haluer vren van seuenen oft wat [F. 3r] *eer. so datmen beijde dese missen ghelesen ende ghedaen sal hebben voert sermoon Ende dese missen salmen*

Grand Béguinage de Gand. Ouvrage orné de gravures et de plans, Paris, (1903), p. 68-81. Het begin van de Regel uit twee gelijkaardige handschriften is in facsimile gereproduceerd in *Vlaanderens kloosterstedeken. Zevende eeuwfeest van het Groot-Begijnhof*, St.-Amandsberg, 1934, p. 12 (16de eeuw?) en bij M. GYSELING, *De oudste statuten van het Groot Begijnhof*, Jaarboek [van de] heemkundige Kring “De Oost-Oudburg”, 21, 1984, p. 2 (Convent ter Hamee, eerste helft 15de eeuw), p. 5-20 (uitgave met hertaling van een exemplaar uit de verz. L. Goeminne te Zulte). In *Werken en kerken*, p. 187, nr. 281 is nog een ander soortgelijk exemplaar van de Regel uit het Gentse Groot Begijnhof (Convent ten Durpe, tweede helft 14de eeuw?) besproken; dit wordt heden bewaard in de Universiteitsbibliotheek te Leuven.

⁶⁰ Over deze instelling schreef W. A. OLYSLAGER, *Het Groot Begijnhof van Leuven*, 2de en verm. uitg., Leuven, 1978, alsook een meer voor buitenlandse bezoekers bedoelde versie *The Groot Begijnhof of Leuven*, Leuven, (1983).

beuelen twee studenten wter collegien vander godheijt. oft wt die collegie vanden Paus. die missen hebben opt bagijnhof. Ende ingheualle datter gheen heeren en sijn wt dijen twee collegien die missen hebben opt bagijnhof. so sal die ouercosterse twee ander heeren ordineren die haer duncken alder bequaemste te sijne. Voer welcke missen elck priester hebben sal ghereet in sijn hant twee stuijers. *al.* [F. 3v] Ten derden so salmen doen maken teghen sinte martha dach ses wassen keersen. elck van een half vierendeel. die welcke keersen alle sesse bernsen sullen in allen den dienst van sinte martha. beghinnende in die ierste vesperen. ende voerts allen die octaue dore. also langhe als sij dueren. ende dat op haren outaer voerscreuen Voer welcke ses wassen keersen wordt ghelaten vier stuijers. *al.* Ten vierden so salmen op sinte martha dach iaerlijcx een sermoon doen. des morghens te seuen vren voer noene. van die legende van sin- [F. 4r] te martha principalijck. Ende dit sermoon sal doen die predicant die welckens weke oft statie dat es. ende sal hebben voor sijnen loon. drije stuijers. dies sal hij sculdich sijn te preken die legende van sinte martha Ende als sinte martha dach op eenen sondach compt. so salmen dat sermoon van sinte martha doen ter eender vren na noene. *al.* Ten vijfsten so salmen op sinte martha dach des morghens te acht vren. na dat sermon. oft na die gheboden. als den dach van sinte martha op eenen sondach compt. [F. 4v] een singhende misse doen. voer haren outaer bij dat heijlich graf. ter intentien ende meijninghen vanden ghenen diese ghefundeert hebben. met een Dijaken ende subdijaken eerlijck ende feestelijck Ende men sal een Sequentie. ende oock Credo inder Missen singhen. dies sal mijn heere die prochiaen voer sijnen loon hebben. drije stuijers. ende die diaken ende subdiaken elck eenen stuijue Ende oft so ghebuerde dat die dijaken ost (!) subdijaken niet en quame om sijn offitie te doene ghelijck voerscreuen es. ende niemant in sijn plaet- [F. 5r] se ghestelt en hadde. so sal die heere den stuijue hebben. die die ouercosterse ordineren sal om die Euangelie oft Epistole te singhene Ende Ingheualle dat mijn heere die prochiaen op sinte martha dach eenighe andere misse te lesen oft te singhen hadde. so salmen die misse van sinte martha singhen terstont na dat sermoon. ende die ander misse sal hij doen oft doen doen alst hem alder best passen sal. *al.* Ten sesten so sullen die Joffrouwen. te weten die scholieren dese misse singhen. ghelijck dat ghewoonlijck es. eerlijck ende feestelijck. ghelijck [F. 5v] men singht op groote feestdaghen. ende sullen hebben voer haren loon ende arbeit. vier stuijers. die welcke vier stuijers sullen sij te samen ghelijck deijen. deene so veele als dandere. *al.* Ten seuensten so wordt ghelaten voer die kercke iaerlijcx op desen seluen dach eenen stuijue. *al.* Ten lesten so sullen die twee kerckmeesterssen neerstich sijn om dese rinte te weten eenen Philippus gulden erffelijck. die hier toe ghelaten es. iaerlijcx in te halene. ende sullen dit aldus te samen ghelijck voerscreuen es. doen on- [F. 6r] derhouwen. ende sullen hebben iaerlijcx voer haren loon elck eenen stuijue. *al.* Dit loopt tesamen xxv. stuijers. te weten. *al.* Voer die costerssen .ij. st. *al.* Voer die twee lesende missen. vier stuijers. *al.* Voer ses wassen keerssen elck van een half vierendeel. vier stuijers. *al.* Voer tsermoon. drije st. *al.* Voer die heeren. vijf st. *al.* Voer die scholieren. iij st. *al.* Voer die kercke. eenen st. *al.* Ende voer die kerckmeesterssen. twee stuijers. *al.* Hier toe es ghelaten .xxij.^{lich} [F. 6v] karolusghuldenen ende thien stuijers. om die aentelegghen den penninck achthiene Ende Ingheualle dat dese rinte namaels afgheleet ware. so sullen die kerckmeesterssen neerstich sijn om tghelt wederomme profijtelijck aentelegghen. op dat den dienst van sinte martha ter gods eeren ten ewijghen daghen sal moghen onderhouden worden. inder manieren voerscreuen Anno 1549.

BESCHR. – Papier; 8 bladen (f. 1v, 7r-8v: blank); blad en bladspiegel resp. 138 × 96 mm en 100 × 60 mm; één kolom; littera bastarda (één hand). Rode onderstrepingen; rode lombarden van één regel hoog (één enkele lombarde van twee regels hoog op f. 2r); rood aangestreepte hoofdletters. Perkamenten omslag.